

SXEDIO.J61

17.3.1964: Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ ΝΕΑ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΙΚΗΤΑ ΚΡΟΥΣΤΣΕΦ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΡΟΣΚΑΛΕΙ ΣΤΟ ΝΗΣΙ, ΚΑΘΩΣ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ-ΚΥΠΡΟΥ

Στις **14** Μαρτίου, ο Ρώσος Πρωθυπουργός Νικήτα Κρούστσεφ παρενέβη αποφασιστικά και σε ένα νέο προσωπικό μήνυμά του στον Πρόεδρο Μακάριο, τον διαβεβαίωσε για τη ρωσική συμπαράσταση στις γραμμές που είχε εκφράσει ο Φεντορένκο στα Ηνωμένα Έθνη.

Σε μια παράλληλη ενέργεια του ο Κρούστσεφ, σύμφωνα με δηλώσεις καλά πληροφορημένων πηγών στην Αγκυρα προς το Πρακτορείο Ρόιτερ, απέστειλε μήνυμα στον Πρωθυπουργό της Τουρκίας Ισμέτ Ινονού με το οποίο καλούσε την Τουρκία να μη ενεργήσει απερίσκεπτα στην Κύπρο.

Το μήνυμα, το οποίον επεδόθη από τον Τούρκο πρσβευτή στην Αγκυρα στον Τούρκο πρωθυπουργό καλούσε, σύμφωνα με την ίδια πηγή την Τουρκία "όπως ακολουθήσει την οδό των ειρηνικών διαπραγματεύσεων για διευθέτηση της κυπριακής διένεξης και όπως μη προβεί σε στρατιωτική επέμβαση".

Την παρέμβαση της Ρωσίας και προσωπικά του Κρούστσεφ χαιρέτισε ο Πρόεδρος Μακάριος με δηλώσεις του στη γερμανική εφημερίδα "Σουνττίτσε Τσαϊτουγκ" (**17.3.64**) στις οποίες επισήμανε ότι δυο φορές η Σοβιετική Ένωση υπεστήριξε τον Κυπριακό αγώνα.

Χωρίς να αναφέρεται στο προσωπικό μήνυμα του Νικήτα Κρούστσεφ στον ίδιο, ο Πρόεδρος Μακάριος ανέφερε ότι "η Σοβιετική Ένωση εβοήθησε την Κυπριακήν Κυβέρνησιν μέσω της θέσεως την οποίαν επήρην εις το Συμβούλιον Ασφαλείας και ακολούθως μέσω της προειδοποιήσεως προς την Τουρκίαν όπως απόσχη πάσης αποπειράς εισβολής εις Κύπρον".

Ακόμα ο Πρόεδρος Μακάριος ανακοίνωσε ότι ο

Κρούστσεφ ήταν ευπρόσδεκτος να επισκεφθεί την Κύπρο αν ήθελε να το κάμει.

Οι δυναμικές παρεμβάσεις της Σοβιετικής Ένωσης και ιδιαίτερα του πρωθυπουργού της χώρας Νικήτα Κρούστσεφ δεν γίνονταν τυχαία.

Αυτή την περίοδο η Κύπρος διεξήγαγε συνομιλίες με τη Σοβιετική Ένωση για ανανέωση της εμπορικής τους συμφωνίας και για έναρξη της αεροπορικής γραμμής Λευκωσίας- Μόσχας από ρωσικά αεροπλάνα.

Η Κύπρος ήταν σφήνα στις χώρες του ΝΑΤΟ αλλά και στο δρόμο προς την Αίγυπτο και τη Συρία, που εκείνη την περίοδο συνεργάζονταν στενά με τη Σοβιετική Ένωση.

Ετσι η Ρωσία έβλεπε με πολύ καλό μάτι τη βελτίωση των σχέσεων της με την Κύπρο, η οποία ακολουθούσε και αδέσμευτη πολιτική.

Στις **28** Ιανουαρίου **1964** είχε ανανεωθεί μέσα σε θερμή και φιλική ατμόσφαιρα στο υπουργείο Εμπορίου η διμερής εμπορική συμφωνία Κύπρου - Σοβιετικής Ένωσης, η οποία προέβλεπε εμπορικές ανταλλαγές **850** χιλιάδων λιρών.

Τη συμφωνία υπέγραψαν ο υπουργός Εμπορίου Ανδρέας Αραούζος και ο Εμπορικός Ακόλουθος της Σοβιετικής πρεσβείας στην Κύπρο Α. Ποπώφ.

Εξ άλλου στις **28** Φεβρουαρίου έφθασε στην Κύπρο το πρώτο σοβιετικό αεροπλάνο Ιλιούσιν εγκανιάζοντας την αεροπορική γραμμή Λευκωσίας-Μόσχας.

Το αεροσκάφος υποδέχθηκαν επίσημοι της κυπριακής κυβέρνησης και ο σοβιετικός πρεσβευτής Πάβελ Γερμόσιν, ενώ όπως σημείωνε η εφημερίδα "Ο Φιλελεύθερος" στις **29** Φεβρουαρίου "το μεγαλοπρεπές "Ιλιούσιν" ευθύς αμέσως περιεκυκλώθη από πυκνά πλήθη ενθουσιώντος λαού, τα οποία και υπεδέχθησαν το πλήρωμα και τους επιβάτες ζητωκραυγάζοντας "Καλώς ήλθατε", "Ζήτω η Ρωσία" και "Κατω η Γκάγκστερ".

Εξ άλλου στις **9** Μαρτίου **1964** ο υπουργός Εμπορίου Ανδρέας Αραούζος και ο βουλευτής Βάσος Λυσσαρίδης συναντήθηκαν στον Καύκασο με τον ρώσο

πρωθυπουργό Νικήτα Κρούστσεφ όπου βρισκόταν σε διακοπές, ενώ αργότερα, συνοδευόμενοι από τον πρεσβευτή της Δημοκρατίας στη Μόσχα Λεύκο Γεωργιάδη, είχαν συνάντηση και με τον υπουργό Εξωτερικών Αντρέϊ Γκρομύκο.

Οι συνομιλίες σχετίζονταν με την αγορά όπλων από τη Ρωσία για ενίσχυση των ενόπλων κυπριακών δυνάμεων.